

č. 8-4/112

První generál a ministr války MILAN RASTISLAV ŠTEFÁNIK

Štefánikové miesto v našom boji za slobodu vedľa prezidenta Masaryka a Beneša dáva mu o mnoho väčšiu mohutnosť politickú, ako vojenskú. A preca všetko, čo zostalo z krátkého, ale tak bohatého života Štefánikovho ukazuje toľko vojenských hodnôt a v takom rozsahu, že z nich mohol vyriasiť veľký generál. Osud doprial Štefánikovi, aby bol veľkým vojakom. Bol ním v tom najkrajšom, čo vojak má. V svojej statočnosti, v obetovaní sa a v svojej poctivosti.

Videl, že nastal okamih, keď všetky osobné záujmy musia byť vedľajšie, že nastala doba borby, keď všetko musí byť venované obrane vlasti a boju za slobodu národa. Nestačilo mu hlásať tieto myšlienky. Vedel, že ten, kto hlása boj, musí sám do boja sa pustiť a ukazovať cestu iným. Preto ho vidíme, hneď na začiatku svetového konfliktu v 14-tom roku, v rovnovážate prostého vojína.

Bol učencom svetového mena a preca neodhadoval, čo stratí ľudstvo a veda, ale čo získa na sile myšlienka slobody, keď pôjde a ponúkne pre ňu svoj život. Šiel príkladom napred, lebo správne chápal, že len ten národ zaslúži si slobodu, ktorý vie prinášať obete aj na životoch. Preto nehládil na svoje slabé zdravie, poslúchal jedine hlas svojho presvedčenia a šiel tam, kde ho volala národná česť a povinnosť. Šiel slúžiť národu so zbraňou v ruke. Len silná vôľa mohla dokázať, že nepodľahol. Štefánikov duch a viera vo víťazstvo boli také silné, že mu umožnili prekonať všetky ťažkosti. Tak premáhal svoju telesnú slabosť a ťažké zranenie, ktoré utrpel v službe národa.

Tak ako v svojom občanskom povolani neúprosne a dôsledne šiel za predsavzatým cieľom, práve tak aj v svojej vojenskej službe neúmorne a plánovite sledoval úkoly, ktoré naňho boli uvalené. Už či to bolo v jeho službe na francúzskej fronte, alebo na Balkáne, alebo pozdnejšie pri rôznych cestách v spojení s organizáciou armády, prejavoval obdivuhodnú húževnatosť a dôslednosť. Vždy vedel čo chce a vedel to aj neúmorne presadzovať.

Vlastnosti prvoradej dôležitosti, ako silná vôľa, dôslednosť, organizačné schopnosti tvorily osobnosť učenca, ale tým vo väčšej miere vynikaly a uplatňovali sa u Štefánika-vojaka.

V Štefánikovi, práve tak ako v postavách veľkých vojakov, ktorých nám opisujú Dumas, Sienkiewicz, Tolstoj, boli vždy spojené početné maximá v jeden ušľachtilý celok. Jemný až do nežnosti, odvážny až na smrť, prostý aj vznesený, skromný i búrlivý, fyzicky slabý a preca nezlomnej vôle, akoby odovzdaný mystickým vzdialenostiam nebeských priestorov a bojujúc ako pilot svoje vzdušné bitky, cez roky umierajúc a preca nikdy neslabnúc, bol ako bytosť mnohých duší, spojených v jeden krátky, no, nesmierny život.

Spomínajúc 23. výročia tragického konca prvého československého ministra vojny, generála, pilota letca, Dr. Milana Rastislava Štefánika a vzdávajúc hold jeho pamiatke, pripomeňme si vojenské jeho kvality a vezmime si príklad. V našom novom boji za slobodu nech naše kroky sú vedené duchom Štefánikovým.